

Tychy, dnia 9 lipca 2025 r.

Szanowna Pani
Agnieszka Olak
Naczelnik Wydziału Kontroli
Urzędu Miasta Tychy
al. Niepodległości 49
43-100 Tychy

W związku z otrzymanym w dniu 2 lipca 2025 r. protokołem kontroli znak DUK.1711.3.2025, dotyczącym kontroli przeprowadzonej w Muzeum Miejskim w Tychach w dniach od 20 marca 2025 r. do 16 kwietnia 2025 r., uprzejmie informuję, że wnoszę następujące zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole:

1. Odpowiedzialność Dyrektora CUW za powołanie członków komisji inwentaryzacyjnej i jej skład.

Zgodnie z art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, kierownik jednostki może powierzyć innym osobom wykonywanie określonych obowiązków z zakresu rachunkowości, co jednak nie zwalnia go z odpowiedzialności za wykonanie obowiązków wymienionych w ustawie, w tym za przeprowadzenie inwentaryzacji (art. 26 ustawy). W sytuacji powierzenia obowiązków w zakresie rachunkowości, odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków określonych ustawą, w tym z tytułu nadzoru, rozszerzona zostaje na kierownika jednostki obsługującej. Powyższe powierzenie obowiązków, a w konsekwencji odpowiedzialności znajduje wyłączenie w zakresie obowiązku przeprowadzenia inwentaryzacji w formie spisu z natury, które nie mogą zostać przekazane, co literalnie wynika z ww. normy prawnej. Zatem odpowiedzialność za rozliczenie i ustalenie wyników inwentaryzacji spoczywa na Dyrektorze CUW, z tym zastrzeżeniem, że dyrektor Muzeum jest odpowiedzialny za dokonanie spisu z natury.

Interpretacja normy art. 4 ust 5 ustawy o rachunkowości dokonywana jest przez praktykę m.in. na gruncie powierzenia w ww. trybie obowiązków w zakresie inwentaryzacji przez kierownika jednostki głównemu księgowemu. Interpretując ten przepis, Główna Komisja Orzekająca w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych zauważa, że np. księgowy, który przejął odpowiedzialność za pozostałe obowiązki w zakresie rachunkowości, odpowiada jedynie za przeprowadzenie inwentaryzacji drogą potwierdzenia sald z kontrahentami oraz weryfikację sald aktywów i pasywów, których nie można poddać spisowi z natury, czyli nie odpowiada za inwentaryzację w formie spisu z natury¹.

Oznacza to, że odpowiedzialność za faktyczne przeprowadzenie spisu z natury – jako jednej z metod inwentaryzacji – pozostaje po stronie kierownika jednostki, nawet jeśli obsługę finansowo - księgową jednostki powierzono CUW. Powyższe powierzenie obowiązków, a konsekwencji odpowiedzialności znajduje wyłączenie w zakresie obowiązku przeprowadzenia inwentaryzacji w formie spisu z natury, które nie mogą zostać przekazane.

To właśnie ta regulacja była podstawą dla przyjętego w CUW Tychy rozwiązania organizacyjnego, zgodnie z którym to kierownicy jednostek obsługiwanych wydają zarządzenia powołujące komisje inwentaryzacyjne i są odpowiedzialni za przeprowadzenie spisu z natury w swoich jednostkach.

Zgodnie z obowiązującą w CUW Tychy Instrukcją inwentaryzacyjną Dyrektor CUW Tychy zarządza przeprowadzenie inwentaryzacji w jednostkach obsługiwanych, natomiast organizację samego spisu (w tym powołanie komisji inwentaryzacyjnej) realizuje kierownik danej jednostki. Wydanie zarządzenia o powołaniu komisji inwentaryzacyjnej przez Dyrektora CUW byłoby zatem nie tylko sprzeczne z instrukcją, ale przede wszystkim naruszałoby zasadę odpowiedzialności kierownika jednostki wynikającą z ustawy o rachunkowości.

Instrukcja inwentaryzacyjna nie wprowadza dowolnych rozwiązań organizacyjnych – przeciwnie, odzwierciedla i realizuje zasadę ustawowej odpowiedzialności kierowników jednostek obsługiwanych za przeprowadzenie spisu z natury. Taki podział zadań pomiędzy CUW a jednostki obsługiwane jest więc zgodny z przepisami prawa i prawidłowy.

2. Błędna interpretacja treści załączników (I-FK i I-IT-w) do Porozumienia nr CUW.073.2.2019.

„W porozumieniu wskazano, że do zakresu zadań Dyrektora CUW w ramach obsługi finansowo-księgowej należy okresowe ustalanie lub sprawdzanie drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów i pasywów na podstawie instrukcji inwentaryzacyjnej. Zasady

¹ Orzeczenie GKO z 23.02.2012 r., BDF1/4900/3/3/RN-1/12/76, Biul.NDFP 2012, nr 2, poz. 4.

przeprowadzania inwentaryzacji środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych określają polityka rachunkowości oraz instrukcje inwentaryzacyjne obu jednostek. Dyrektor Muzeum zapewni osobom wskazanym przez CUW dostęp do pomieszczeń użytkowanych przez Muzeum w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia inwentaryzacji.” (str. 14)

Cytowane postanowienie: „Dyrektor Muzeum zapewni osobom wskazanym przez CUW dostęp do pomieszczeń użytkowanych przez Muzeum w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia inwentaryzacji” jest częścią załącznika I-IT-w § 3 ust 10 do Porozumienia nr CUW.073.2.2019 („Inwentaryzację sprzętu informatycznego użytkowanego w siedzibie JO, za wyjątkiem sprzętu opisanego w ust. 6 (dot. sprzętu użyczonego osobom użytkującym sprzęt poza siedzibą JO), wykonuje komisja inwentaryzacyjna składająca się z pracowników JO oraz CUW Tychy nie rzadziej niż raz na 4 lata’), doprecyzowuje zapisy zasad przeprowadzania inwentaryzacji określone w zał. I-FK § 2 ust 2 pkt 2 („Do wyłącznych kompetencji Dyrektora JO należy okresowe ustalanie lub sprawdzanie drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów i pasywów na podstawie instrukcji inwentaryzacyjnej”), które odsyłają do instrukcji inwentaryzacyjnej, w ten sposób, że w zakresie sprzętu informatycznego użytkowanego w siedzibie JO inwentaryzację wykonuje komisja inwentaryzacyjna składająca się z pracowników JO oraz CUW Tychy.

Zatem zapisy ogólne dotyczące kompetencji Dyrektora CUW Tychy i Dyrektora jednostki obsługiwanej (Muzeum) – np. „okresowe ustalanie lub sprawdzanie drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów i pasywów” – wskazują ramowo, kto odpowiada za zapewnienie przeprowadzenia inwentaryzacji w zakresie rachunkowości jednostki. Są to postanowienia o charakterze ogólnym i organizacyjnym, które nie przesądzają jeszcze o składzie komisji inwentaryzacyjnej ani o formie technicznej wykonania spisu.

Z kolei zapis § 3 ust. 10 załącznika I-IT-w do Porozumienia odnosi się wyłącznie do inwentaryzacji sprzętu informatycznego użytkowanego w siedzibie Muzeum, a będącego własnością Gminy Miasta Tychy, zaewidencjonowanego na stanie majątku CUW Tychy. Tylko w tym konkretnym zakresie wskazuje, że komisja ma składać się z pracowników CUW Tychy i Muzeum. Taki zapis ma charakter szczególny (wynikający ze specyfiki spisywanych sprzętów) i nie może być automatycznie rozszerzany na całość prowadzenia inwentaryzacji mienia jednostki, w tym na środki trwałe innego rodzaju (np. eksponaty muzealne.)

W związku z powyższym, łączenie zapisów ogólnych dotyczących kompetencji oraz szczegółowych zapisów technicznych (np. w sprawie sprzętu IT) w jedno wspólne domniemanie o sposobie działania komisji inwentaryzacyjnej jest nadinterpretacją i prowadzi do błędnych wniosków.

3. Niedotrzymanie terminu przeprowadzenia inwentaryzacji.

Odnosząc się do zarzutu: „*Mając na uwadze termin przeprowadzenia ostatniej inwentaryzacji w drodze spisu z natury w 2018 r. oraz ustalony w zarządzeniu termin przeprowadzenia kolejnej inwentaryzacji – nie dotrzymano terminu jej przeprowadzenia określonego w ustawie o rachunkowości*” (str.16)– uprzejmie wyjaśniam, że nie zgadzam się z tą oceną.

Inwentaryzacja została przeprowadzona w ustawowym terminie.

Zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, inwentaryzację składników majątku należy przeprowadzać co najmniej raz na 4 lata – w przypadku środków trwałych znajdujących się na terenie strzeżonym. Ustawa dopuszcza w tym zakresie zastosowanie innych metod inwentaryzacji niż spis z natury, o ile są zgodne z przepisami i przyjętymi zasadami rachunkowości.

W 2022 r. przeprowadzono inwentaryzację metodą uproszczoną. W Muzeum Miejskim w Tychach została przeprowadzona inwentaryzacja przy zastosowaniu uproszczeń – zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy, który przewiduje możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji poprzez weryfikację stanu wynikającego z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników jeśli zachodzą ku temu przesłanki. Zastosowanie tej metody było zgodne z ustawą, obowiązującą w CUW Tychy i jednostkach obsługiwanych Instrukcją Inwentaryzacyjną, wynikało z okoliczności podniesionych przez Dyrektora Muzeum oraz uwzględniało sytuację zagrożenia epidemiologicznego (stan zagrożenia epidemiologicznego spowodowany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 zniesiono od 1 lipca 2023 r.). W tym zakresie warto wskazać, iż w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych nie odniósł się bezpośrednio do rozważanej kwestii, tj. mimo epidemii koronawirusa nie uchylił obowiązku przeprowadzenia inwentaryzacji poprzez spis z natury. Natomiast w rekomendacjach wskazano, że z uwagi na epidemię koronawirusa, kierownik jednostki, po dokonaniu oceny uprawnionych ryzyk wpływających na jej działalność, uprawniony jest do zdecydowania o skorzystaniu z zezwolenia zawartego w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy, tj. przeprowadzeniu inwentaryzacji w drodze weryfikacji².

Skorzystanie z metody uproszczonej było zatem zgodne z prawem i nie oznacza zaniechania obowiązku przeprowadzenia inwentaryzacji.

² Sprawozdanie finansowe w czasie pandemii COVID-19 - rekomendacja Komitetu Standardów Rachunkowości; Załącznik do Uchwały 13/2020 z dnia 10 grudnia 2020 r., LEX/el. 2021.

4. Brak podpisu Dyrektora CUW na dokumentach dotyczących inwentaryzacji.

Sposób sporządzania protokołów określono w załącznikach do zarządzenia nr 21/2022 z dnia 30 listopada 2022 r., w sprawie wprowadzenia zmian do instrukcji inwentaryzacyjnej. Zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 13 „protokół z rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych” podpisuje tylko komisja inwentaryzacyjna, a nie jak błędnie wskazano na stronie 19 i 23 protokołu z przeprowadzonej kontroli, także Dyrektor CUW.

Ponadto, odnosząc się do zarzutu ze str. 26 *„Sprawozdanie z 13 marca 2025 r. z przeprowadzonej inwentaryzacji składników majątku na ostatni dzień roku obrotowego 2024 r. zostało sporządzone przez główną księgową i skierowane do Dyrektora CUW, lecz nie zostało zatwierdzone przez Dyrektora CUW”* informuję, że zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi procedurami, na Dyrektora CUW nie został nałożony obowiązek wyrażania akceptacji/ czy braku akceptacji, w zakresie ww. sprawozdania. W związku z tym brak podpisu Dyrektora CUW nie stanowi uchybienia proceduralnego. Zaś skierowanie przez główną księgową dokumentu do Dyrektora CUW miało charakter informacyjny.

Proszę o uwzględnienie zastrzeżeń w postępowaniu pokontrolnym.

Z poważaniem

Otrzymuje:

1. adresat
2. a/a